

PRINSJESDAG 2020: DIT ZIJN DE MAATREGELEN VOOR DE BOUW- EN INFRASECTOR

Woningbouw

- Er is 100 miljoen euro jaarlijks gereserveerd tot en met 2030, 1 miljard euro in totaal, voor bronmaatregelen om een drempelwaarde of partiële vrijstelling voor de bouw in te kunnen voeren als onderdeel van de stikstofaanpak.
- De woningbouwimpuls wordt in 2021 geïntensiveerd met 50 miljoen euro en daarnaast wordt er 100 miljoen euro van de woningbouwimpuls naar voren gehaald om in 2021 te investeren. In 2021 is hierdoor 450 miljoen euro voor de woningbouwimpuls beschikbaar. Dit moet leiden tot de bouw van 15.000 tot 25.000 extra woningen.
- BZK heeft met Aedes en de VNG bestuurlijke afspraken gemaakt om de bouw door corporaties te versnellen. Streven is dat de bouw van 150.000 woningen, waarvoor door corporaties heffingsvermindering is aangevraagd, binnen twee jaar kan starten en de nieuwbouw door corporaties in de komende twee jaar wordt versneld naar 25.000 woningen per jaar. Daarbij is het tevens de bedoeling dat er in twee jaar 10.000 flexwoningen door corporaties worden gebouwd. Een gezamenlijke taskforce gaat de bouw van deze woningen aanjagen.
- De termijnen van bestaande heffingsverminderingen voor corporaties worden verlengd, om vertraging als gevolg van de coronacrisis op te vangen.
- Om de bouw van middenhuurwoningen door corporaties te stimuleren, wordt de marktverkenning tijdelijk – voor drie jaar - buiten werking gesteld.
- Starters op de woningmarkt (personen tussen de 18 en 35 jaar die voor het eerst een woning kopen) worden eenmalig vrijgesteld van overdrachtsbelasting. Andere kopers die niet primair tot doel hebben de woning zelf te bewonen, zoals beleggers, gaan voortaan het standaardtarief voor de overdrachtsbelasting betalen (8% in 2021) betalen.
- Voor het verduurzamen van de gebouwde omgeving komt er extra 75 miljoen euro beschikbaar. In 2021 tot 2023 komt er jaarlijks 15 miljoen euro extra aan subsidie beschikbaar voor woningeigenaren die de woning verduurzamen. Ook komt er 30 miljoen euro extra beschikbaar voor consortia waarin bedrijfsleven en kennisinstellingen samenwerken aan innovatieve projecten voor een CO2-vrije gebouwde omgeving in 2050.
- De besluitvorming over 14 grote woningbouwlocaties wordt versneld en met gemeenten en provincies worden duidelijke afspraken gemaakt over de provinciale en regionale woningbouwprogramma's. Dit moet leiden tot concrete doelstellingen voor plancapaciteit en woningbouwproductie om de benodigde 845.000 woningen tot 2030 te realiseren.
- Er wordt 20 miljoen euro ingezet in 2021 voor flexpools, waardoor er flexibele inzet van extra capaciteit en deskundigheid beschikbaar is voor gemeenten om de procedures voor gebiedsontwikkeling en woningbouw te versnellen.
- De bestaande Financieringsfaciliteit voor Binnenstedelijke Transformatie wordt geïntensiveerd met 20 miljoen euro, waarmee kortlopende leningen aan ontwikkelaars versterkt kunnen worden om voormalige winkels, kantoren, horecagelegenheden en bedrijventerreinen te herontwikkelen naar woningen. Dit moet ongeveer 9.000 woningen opleveren.
- Er wordt een verkenning uitgevoerd naar de noodzaak tot en mogelijkheden voor actief grondbeleid door het Rijk, inclusief de inrichting van een mogelijk Rijksontwikkelbedrijf.
- De doorbouwgarantieregeling wordt de komende maanden verder uitgewerkt, waarbij ook de financiële risico's en budgettaire impact in kaart worden gebracht. Zo kan snel besluitvorming plaatsvinden over eventuele inzet van dit instrument indien de woningbouw markant sterker dan voorzien dreigt terug te vallen.

Infrastructuur

- De komende jaren wordt versneld 1,9 miljard euro uitgetrokken voor het onderhoud en vervangen van wegen, spoor, vaarwegen en dijken. Ruim een half miljard euro wordt versneld beschikbaar gesteld om eerder dan gepland onderhoud uit te voeren aan de Rijksinfrastructuur. Dit bedrag komt bovenop de extra 265 miljoen die al eerder is uitgetrokken voor het onderhoud van bruggen, tunnels en sluizen die in de decennia na de oorlog zijn gebouwd en toe zijn aan een opknapbeurt. Ruim 1,4 miljard euro wordt versneld beschikbaar gesteld voor

onderhoud en vervanging van het spoor. Ongeveer de helft van dit extra budget komt tussen 2021 en 2023 op de markt.

- De komende jaren wordt er 200 miljoen euro extra geïnvesteerd in de aanpak van droogte en klimaatadaptatie (wateroverlast).
- Rijkswaterstaat en Prorail besteden in 2020 vijf miljoen euro om werk aan de A16 en de aanleg van een busbaan tussen Hilversum en Huizen uit te voeren met hijskranen, graafmachines en walsen die volledig zonder uitstoot hun werk doen. Bouwers kunnen daarnaast in 2021 subsidie aanvragen om ervaring op te doen met schone machines.
- Er wordt in 2021 100 miljoen euro extra beschikbaar gesteld voor concrete maatregelen om de veiligheid op wegen en fietspaden te verbeteren, boven op 50 miljoen euro die al jaarlijks beschikbaar is in de periode 2020-2030.
- Er wordt 40 miljoen euro uitgetrokken voor het versnellen en opschalen van de circulaire economie. Het geld gaat onder meer naar concrete circulaire initiatieven van MKB-ers. Daarnaast wordt kennisontwikkeling en innovatie gestimuleerd, een investeringsfonds opgezet en worden ondernemers geholpen met het ombouwen van bestaande businessmodellen naar circulaire businessmodellen.
- De beheer- en onderhoudsbudgetten tot en met 2034 voor Rijkswaterstaat zijn toegenomen met in totaal 950 miljoen euro (exclusief overige netwerkgebonden kosten).

Economie

- Per 1 oktober treedt het nieuwe steun- en herstellepakket in werking. Het nieuwe pakket loopt tot in 2021 en is gestoeld op drie pijlers: steun, helpen aanpassen en investeren. De maatregelen in dit pakket beslaan rond de 11 miljard euro aan extra uitgaven en 1,5 miljard euro aan vervroegde investeringen.
- De komende vijf jaar trekt het kabinet in totaal 20 miljard euro uit voor investeringen die bijdragen aan het behouden en vergroten van welvaart. Dit geld wordt ondergebracht in het Nationaal Groeifonds en gaat naar kennisontwikkeling, fysieke infrastructuur en onderzoek, ontwikkeling & innovatie.
- Het kabinet neemt voor in totaal 1 miljard euro aan maatregelen gericht op groeibedrijven, innovatie, het behoud van banen en omscholing in het mkb.
- Het kabinet investeert vanaf 2021 structureel 10 miljoen euro per jaar in sleuteltechnologieën. Daarnaast is er de komende jaren 23,5 miljoen euro extra beschikbaar voor onderzoek en ontwikkelingen van kunstmatige intelligentie (AI).
- De uitvoering van het Klimaatkoord gaat ondanks het coronavirus gewoon door. In 2021 wordt de CO₂-heffing voor bedrijven in de industrie ingevoerd, worden de definitieve Regionale Energiestrategieën (RES'en) gepresenteerd en worden de transitievisies Warmte in elke gemeente vastgesteld.
- Voor duurzame innovaties in de industrie stelt het kabinet in 2021 60 miljoen euro beschikbaar.

Onderwijs

- OCW is met 40 miljard een van de grote uitgavenposten van de overheid. Het komende jaar is er op gericht om het primair proces, dat door corona een tijd lang heeft stilgelegen, weer in gang te zetten en te houden. Dat uit zich onder meer in 244 miljoen voor inhaalprogramma's om achterstanden weg te werken en 200 miljoen voor extra studietijd voor studenten middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs.
- We zien in de begroting helaas geen verwijzing meer naar het vergroten van interesse voor techniek op basis of voortgezet onderwijs. Aandacht voor techniek en wetenschap & technologie blijft echter nodig.
- Wat voor werkgevers in de bouw en infrasector van belang is in de begroting is dat er voor de komende twee jaar 22 miljoen euro extra is gereserveerd voor de Subsidie Praktijkleren. Deze verhoging is met name bedoeld stage- en leerbanen in conjunctuurgevoelige sectoren in stand te houden en de overgang te vergemakkelijken van overschot- naar tekortsectoren. Gezien de voorwaarden en het geringe bedrag is het de vraag of wij hier als sector van zullen profiteren.
- Een meevaller is dat de regeling fiscale scholingsaftrek nog een jaar langer blijft bestaan. Hiervoor is ook dit jaar weer 200 miljoen euro begroot. De regeling zou vervangen worden door de STAP (regeling Stimulans Arbeidsmarktpositie) in 2021, maar omdat de STAP regeling pas in 2022 van start gaat blijft de fiscale scholingsaftrek blijft nog een jaar langer bestaan.

- Tenslotte heeft het Ministerie van Economische Zaken een subsidieregeling van 37,5 miljoen beschikbaar gesteld om intersectorale scholing te bevorderen die ervoor moet zorgen dat mensen vanuit sectoren met overschot aan mensen omgeschoold kunnen worden naar tekort sectoren. De regeling is er voor de sectoren ICT, techniek en sectoren die zich bezig houden met de energietransitie. Bedrijven en sectoren kunnen de subsidie aanvragen, als zij tenminste zorgen voor 50% cofinanciering. Een positief signaal, maar visie en regie op 'van werk naar werk' ontbreekt waardoor er op dit gebied nog geen doorbraak heeft plaatsgevonden. Vermoedelijk gaat deze er ook door de bovenstaande regeling niet komen.